

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.-t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Lidércznyomás.

Gondolkodó politikusok nem tudnak szabadulni valami nyomás terhe alól, melyet rájuk a kilátástalan jövőnek aggodalomkeltő boruja terít. Hát még sem boldog a magyar?

Átmeneti állapotot élünk, melynek vége ismeretlen és bizonytalan. Pedig korszakos jelentőségű feladatok nehezdednek mellünk. Elintézetlen problémánk van közjogi téren. És ugyanakkor, mikor ebbe akarnánk fektetni teljes erőnket: felnyílnak a társadalom összes sebei. A közjogi és a társadalmi téren feltorlódtak feladatok rettenetesen nyomják a politikai közérzést, mert gondolkodó ember tisztában van vele, hogy e feladatoknak csak egyike is az éberségnek s az összetartásnak mértéken felül való köteleességét rója reánk. Nem csoda, hogy nem bírjuk aggodalmunkat elúzni az egyidőben sürgető köteleességek halmazata előtt.

A közjogi átalakulást saját akaratunk parancsolta reánk, a társadalmi átalakulást a kor szelleme is sürgeti. Nem egyformán értettük ugyan meg a nemzet parancsát és nem egy időben. E sorok szerény írója ismert igen érdekes, gondolkodó politikusokat

s őket híven követte is, akik annak idején a függetlenségi párt katonai követeléseit nem azonosították a nemzet akaratával. Alkotmányos értékeinket nem is a magyar vezényszó miatt kockáztattuk, hanem a fejedelmi abszolútizmus ellenében. Az utolsó választásokon azonban nemhogy visszariadt volna a nemzet a veszedelmes kockázattól; ellenkezőleg: a függetlenségi politikusokat nagy többségre juttatá. Ez egyenesen azt jelenti, hogy a választók tulnyomó részének közjogi törekvéseit nem elégti ki az a mérték, melyet a 67-es politika a múltban alkalmazott, vagy melyet a jövőre nézve ígérhet. A nemzet tehát a függetlenségi párttól várja, hogy gyorsabb tempóban vigye az önálló nemzeti állam eszménye felé. Most hatvanhetes kényszerápolon dolgozik a függetlenségi párt és mindenki megérti, miért teszi ezt. De hatvanhetes vendégjogai lefognak járni csakhamar s akkor a függetlenségi párt majd saját elvi alapjaira akar lépni, ami nagy közjogi átalakulás és beláthatlan megrázkódtatások nélkül meg nem történik. Ez az egyik küszöbön fekvő átalakulási feladat, melyet magának a nemzetnek akarata idézett elő.

Amde a közjogi erőmértékezés terveibe a társadalmi és a gazdasági élet problémái is beavatkoztak. Társadalmi téren robbantó erők dolgoznak, melyek tagozottabbá tesznek bennünket, mint valaha voltunk.

Munkás és munkaadó között végképpen kitört az osztályharc s ebben benne vannak az engesztelhetetlenség összes elemei. Cselédek, munkások olyan követelésekkel állanak elő, melyeket csak hadijog alapján formálhat a győző fél a legyőzötttel szemben. A sztrájkok egymást követik; a munkához való jog szinte védtelen; a szerződés oltalma értéktelen; a közrend érdeke kiszolgáltatva izgatónak. Kivándorlásunk a természetes népszaporulatot már elnyeli. A magyar anyák idegennek szűnnek fiaikat; propagatív erőnk kiömlik és elvész.

Mily kegyetlen probléma ez! A munkásvédelem, a munkás kereseti viszonyainak fejlődöttebb államokkal való egyszínvonalba helyezése a termelők létalapjait támadja meg, akik az egyszerűben felszökő munkabérek meg nem bírják; kevesebb kézi erőt használnak, munkás hijján külterjes gazdálkodásra térnek át, ami a nemzet gazdasági erőinek visszafejlődését jelenti. Ilyen

TÁRCZA.

Új korszak a méhészet terén.

Hajdan, amikor még hazánk határait rengeteg sok erdő és mocsár borította, amikor még volt sok rét, legelő, a mikor még a szántóföldeket minden harmadik évben ugarnak hagyták. A méhek itt, hazánk földjén buján tenyészték és rendkívüli sikereket adtak. Volt méz, viasz, bőven. Az 1787-ik évében csak a viasz hozott a Bánságnak 4 millió korona hasznót. 1790-ben hazánkból Fiumén át 393 ezer korona értékű méhtermék vitetett ki a külföldre. 1800-ban Erdélynek a méhészet egy és fél millió korona hasznót hozott. Holott 1900-ik évben Kovács Antal országos méhészeti felügyelő szerint hazánkból összesen: 1 millió 663 ezer korona értékű méhtermék vitetett ki. Ez bizony nagyon kevés ahhoz képest, a mi az előtt volt. Kevés különösen akkor, a mikor az állam oly nagy támogatásban része-

síti a méhészetet. De hát megváltoztak a viszonyok. Nincs többé a méheknek az a dus legelőjük, a mi a rég mult időkben volt. Hazánk talán már nem is nevezhető tejjel-mézzel folyó Kánaánnak. De igenis: csakhogy megváltoztak a viszonyok, a szarvasmarha legelőjével megfogytak a méhek virágos rétjei, erdei is, a mi tenyésztési rendszerünknek is ahhoz képest kell átalakulnia.

Tudom én azt, hogy a legtöbben méhésztársaim közül szinte megütözéssel fogadják ezen kijelentésemet s azt vetik ellene, hiszen a Dzierzon rendszer egy egészen új és alapos rendszer.

Igen, Dzierzon feltárta előttünk a méhek világát. Teljesen tisztában vagyunk a méhek természetani rendszerével. Ösmerjük az egyes méhegyedek testi szervezetét, feladatát, működését. Ösmerjük az egész méhállamot. Ösmerjük, tudunk mindent, ami az elmélet terén szükséges; talán többet is. De a gyakorlat terén alig haladtunk egy lépéssel is előbbre. Pedig manipulálunk sokat;

szinte megbénítjuk méheinket és magunkat is; de a siker, az eredmény bizony édes kevés.

Vannak ugyan kivetelek is, hol sok, felette sok munkával szép eredményeket tudnak felmutatni. Ez azonban még sincs arányban a ráfordított sok munkával.

Hát még ha tekintetbe vesszük, hogy 23, sőt több éve mult, hogy a népet tanítjuk, a népet akarjuk megnyerni a méhészet okszerű gyakorlásának. És a nép a nagy általánosságban még most is ott van, a hol ezelőtt 25—30 esztendővel volt; vagy nem méhészkedik, vagy ha igen, méhészkedik az ő régi paraszt kassaival. Nem bizonyítgatom; tessék csak azokat a statisztikai adatokat elővenni, a melyeket a méhészeti vándortanítók évről-évre összegyűjtögetnek; a számok bizonyítanak; 20 millió lakos közül alig van néhány ezer méhész. Pedig hát csak egy kis szélesebb körű mozgalom, egy kis irányváltoztatás szükséges és az a siker megötszörösödnek. A siker oda terelné a népet a helyes irányba, ellesné a módját

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

nizus mellett a munkás jövője még rosszabb a jelennél is. Ha pedig marad minden a régi, a munkás kimegy a föld maradhat parlagon; sztrájk sztrájkot ért; a nemzetközi szocialisták propagandája meghódítja az elégedetleneket, elhódítja a nemzeti állam és a társadalom alapjai ellen s fizetett ellenségünké válik a nép, melyért élni, melynek akarata szerint cselekedni a legszebb politikai és közéleti hivatás volna.

E közben az élet egyre drágul, hogy a középosztály válla már letörőben. A tisztviselők minden foglalkozás-nemben esdő kezeiket emelik az államhoz, hogy segítsen rajtuk, mert életük inkább nyomorgás. Ha az állam segíteni akar, emelnie kell az adót, ami megint más rétegeket nyom el és tesz elégedetlenné. Ebbe a panaszkodó, elégedetlenkedő társadalomba belevetni egy-egy jogviszonyt rendező paragrafust vagy néhány milliót, annyi, mint egyetlen olajcsepp a háborgó tengernek.

Ime itt van az a nyomás, mely az elintézetlen közjogi számlával egy időben elménkre, lelkünkre nehezedik.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Olvasóinkat kérjük, legyenek szívesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.**

— **A király Budapesten.** A budai királyi várba már megérkezett az értesítés, hogy ő felsége legközelebb hosszabb tartózkodásra Budapestre jön. Ehhez képest megteszik a szükséges előkészületeket s a királyi lakosztály a nagyközönség számára mártól kezdve további intézkedésig zárva marad.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter dr. W. Batta Mihály miniszteri segédfogalmazót miniszteri fogalmazóvá nevezte ki.

— **Választás.** Nagylakon múlt hó 27-én volt a jegyzőválasztás. Több pályázó közül Bartha Ferencet, a m.-bükkösi körjegyző fiát egyhangulag választották meg nagylaki jegyzőnek.

— **Erzsébet-ünnep.** A nagyenyedi áll. polg. leányiskolában 1906. november hó 19-én délelőtt feltizenegy órakor tartandó Erzsébet királyné emlékünnep műsora: 1. Hullasatok könnyet. Énekli a III. oszt., zongorán kiseri Csegezy Borbála III. oszt. tanuló. 2. Volt egyszer egy királyné, írta: Szabolcska, szavalja Telegdi Mária III. oszt. tanuló. 3. A vándor éji dala, karének. 4. Alkalmi felolvasást tart Dancs Ida tanítónő. 5. Hegedűl: Csegezy Piroksa IV. oszt. tan. zongorán kiseri Farnos Ilona IV. oszt. tan., 6. Zúgnak, búgnak a harangok, írta: Karádi Gy., szavalja Winkler Katinka IV. oszt. tan. 7. Részlet Bánk bánból, énekli a IV. osztály. 8. Erzsébet királyné, írta: Balla M., szavalja Bogdándy Irma ipar isk. tanuló. 9. Himnusz. — A nagyenyedi állami elemi fiúiskola tanítótestülete 1906. november hó 19-én, délelőtt 9 órától kezdődőleg Erzsébet-ünnepet rendez, a következő műsorról, melyre az igen tisztelt szülőket és érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgatóság. Műsor: 1. Himnusz, karének. 2. Egi látogatás Radó Antaltól, szavalja Fülöp Károly IV. o. t. 3. Felolvasás. 4. Menyben lakó én Istenem. Karének. 5. Erzsébet királyné, írta: Kutnyánszky Jenő, szavalja Göllner Elemér III. o. t. 6. Szózat, karének. 7. Erzsébet napján, írta: Iván Andor, szavalja Horváth Bálint VI. o. t.

— **Vay Ádám temetése.** Rákóczi Ferenc fejedelemnek a számkivetésben elhunyt hívei és bajtársai közül haló porában elsőnek vajai Vay Ádám, a fejedelem udvari marsalja tért meg a haza földjére. Hamvait, melyek az északi tenger partján, Danzigban pihentek, családja még a nyár folyamán szállította haza ősi fészkebe, a szabolcsmegyei Vaja községbe. Ott egyelőre ideiglenesen

helyezték pihenőre s tegnapelőtt temették el véglegesen országos gyászompával. A megteremt bújdosó hős temetésén résztvett a kormány, a törvényhozás mindkét háza, a megyék és városok törvényhatóságai, községek, egyesületek és testületek küldöttségei. A vendégek nagyrésze már előtte való este érkezett Nyíregyházára, amelynek pályaudvarát fényesen földiszították. A vendégek másik része aznap reggeli vonattal érkezett és egyesülve a korábban érkezettekkel, reggel nyolcz órakor különvonattal indultak Vajára. A kormányt Tóth János és Mezőssy Béla képviselték. A főrendiház képviselőjében báró Prónay Dezső, a képviselőházban pedig kilencz képviselő jelent meg.

— **Booskay-szobor Kolozsvárott.** Kolozsvár város tanács elhatározta, hogy Bocskai István fejedelem emlékének az E. M. K. E. téren szoborral való megörökítése végett mozgalmat indítsa e végből gyűjtést rendez. A tanács a gyűjtőívet 1000 korona aláírással kezdte meg.

— **Betörés a fegyházba.** Folyó hó 15. és 16-ik közti éjjelen kiásták a helybeli orsz. fegyintézet külső falát és a támadt részen a harisnyakötőgyár helyiségébe hatoltak az ismeretlen tettesek. Mivel semmi kárt nem tettek, az a gyanu merült fel, hogy az egész falrongálás tulajdonképpen fegyencz-szabadítási kísérlet előmozdítására akart szolgálni. Ezt a gyanut erősíteni látszik a lyukhoz helyezett felsőkabát, kalap és szüröny is, melyet valószínűleg a szökevény mentő és védelmi eszköze képpen a helyszínén hagytak. Egyébként mivel az ügyet városi rendőrségünk vette kezébe, valószínűleg nem sokára elfogják a tettest.

— **Egy kivándorolt tanító** írja leveleiben: „Távozásomnak Magyarországból az az oka, hogy nem voltam hajlandó rabszolgája lenni egy hálátlan államnak, amely a tanító életű munkáját csak zaklatással és évi szegényletes 400 forinttal jutalmazza. A vágújhelyi utczaséprőnek is nagyobb a fizetése, pedig annak nem kellett hosszú tizenhárom évig szagolnia az iskola porát, mint nekünk, az tán sohasem lépte át annak küszöbét. Ti, magyarországi tanítók, ti vagytok az igazi proletárok, nem a munkásnép, ez felszólalhat elnyomói ellen, követelheti jogait, tünettek jajtatótok sem szabad.”

— **Rákóczi harang.** Folyó hó 10-én szombaton délután kondult meg az őtordai ev. ref. templom ujonnan épített díszes tornyában először az új harang, a melyet Rákóczi haragnak neveztek el. Az ércnyelvű és szép hangú hatalmas kolosszus hangja messze vidékre elhallatszott. Nagy Mózes ev. ref. pap ünnepélyes beszéd keretében emlékezett meg a Rákóczi-harangról és azon nemes adakozókról, kiknek adományából az megvalósult. A harang ünnepélyes felavatása ma van.

— **Balthazar,** magyar bűvész, folyó hó 18. és 20. napjain nagy művészestélyt rendez, lehetőségekből és keletiindiai csodaműveletekből összeállított műsorról. Ajánljuk a jó nevű művészt közönségünk partolásába.

— **Szerenós vadász.** Ritka szerenós vadász-zsákmányt ejtett a múlt héten

annak, hogy mi uton-módon lehet a méhészetből érdemes hasznot húzni.

Stefensen angol nemzetgazda azt mondá, hogy „az lenne az emberiségnek a legnagyobb jötevője, a ki megtanítaná, hogy kell két kalász búzát termelni ott, a hol most egy terem.” Ez pedig elvitázhatatlan igazság. Én most hozzáteszem, hogy „az lessz a méhészeknek a nagy jötevője, a ki megtanítja őket arra, hogy miként kell egy-egy méhtörzs után kétannyi mézet produkálni, mint a mennyit most produkálnak.” Én pedig azt akarom, azt tűztem ki feladatommul, hogy megtanítsam méhésztársaimat arra, miként kell, miként lehet a helyi viszonyokhoz, a virányhoz képest két annyi mézet gyűjteni, mint a mennyit most gyűjtenek akár a paraszt, akár Dzierzon rendszer mellett a méhek.

Nézzük azért ezeket a dolgokat közelebről is. Én az 1868-ik évben az Alföldön három paraszt kas méhet szereztem, azok rajzás által még azon őszre felszaporodtak 45-re; egy-egy kas adott tehát 14 rajt. De nem csak nálam volt ez így, hanem vidé-

künkön, Mezőtur határában általánosan. Sőt némelyeknek 17—23 rajuk is lett egy-egy törzs után. De viszont az 1874-iki évben 106 kiteletetett törzsemből, dacára, hogy már akkor Dzierzonista voltam, s a méheimet sok mézemet feletetésével segitettem, megmaradt összesen 12 törzs. Teljesen az időjárástól függött, hogy méhtörzseink hasznat adtak-e vagy a meglevők is elpusztultak. Mert tavasszal, mikor a jó mézhordás, a repce, a gyümölcsfák, akáczfák, ugy egyébb növények virágzása bekövetkezett és az jó volt, méhtörzseink, derűre, borura rajoztak; iett sok raj. És ha azután még tovább is volt hordás, főként a tarló virágról, akkor volt méz is bőven. De ha az elrajzás után szárazság állott be és a méheknek nem volt miről gyűjteni, nemhogy felesleget adtak volna, hanem még a saját élelmükre valót sem tudták begyűjteni és elpusztultak. Tehát rendszerint a rajzás ölte meg. Csak az u. u. meddők, a melyek t. i. nem rajoztak, gyűjtöttek eleget; tehát a meddők. „Itt az intés figyeljétek és okosan kövessétek.” (Folytatjuk.)

SÁMSON JAKAB

Telefon 423.

uri szabó

Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát

honi, angol, scoth és francia különlegességekben

FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásá-

val, saját műhelyében készíttetnek. 12 49—105

Gyors és pontos kiszolgálás

Gyors és pontos kiszolgálás.

a báró Kemény uradalom erdésze, Szabó József. Azt hitte, hogy egy rókat lőtt, mikor azonban feléje közeledett, nagy volt a meglepetése, hogy róka helyett egy szép példányu hatalmas farkast lőtt meg, mely haláltusájában a földet mintegy másfélméter mélységben kaparta ki és csak azután pusztult el.

— **Gazdakör.** Folyó hó 13-án Szász József hasznóbérlő és gazdasági tudósító kezdeményezésére a nagyszámban összegyűlt kiskisgazdák saját anyagi és szellemi helyzetük előmozdítására megalakították a magyarbükki „Gazdakör“-t.

— **Marosujvár monográfiája.** Jovián Antal marosujvári igazgató, nagy értékű művön dolgozik. Megírja és sajtó alá rendezi Marosujvár történetét. A mű körülbelül tavaszkor fog megjelenni és érdekes tartalmánál fogva általános érdeklődésre tarthat számot.

— **A honvédtisztek új ruhája.** Szatmár város közgyűlésén Kovács Leó nyugalmazott honvédezedes azt indítványozta, hogy fejezze ki a törvényhatóság megbotráncokozását a honvédtiszti ruha magyar jellegének megfogyasztásán és intézzen e dologban föllíratot az országgyűléshez. Több felszólalás után a törvényhatóság azt a kívánságot fejezte ki, hogy a honvédtiszti ruha magyar jellege megóvassék és ez irányban fölír a honvédelmi miniszterhez.

— **Nyilvános számadás.** A Nagynyedi Prot. Nők Szegényeket és Betegeket Segélyező Egyesülete által e hó 3-ikán rendezett műsoros estélyen volt bevétel: jegypénztárnál 321 kor. 82 fillér, felülfizetésből 100 kor., sorsjegyek árából 258 kor. 20 fill. összesen 680 kor. 2 fill., kiadás 196 kor. 75 fill., maradt tiszta haszon 483 kor. 27 fillér. Felülfizettek: Zeyk Dániel 10 kor., Lengyel Györgyné 10 kor., Gáspár János 8 kor., dr. Fülöp Ferenc 6 kor., Pogány János 5 kor., Medgyes Erzsébet 5 kor., dr. Garda Kálmán 5 kor., dr. Asztalos Kálmán 5 kor., Bőjthe Zsigmondné 4 kor., dr. Jenei Elek 4 kor., dr. Ács Jenő 4 kor., dr. Nagy Albert 4 kor., Folyovich Sándor 4 kor., Székelyhidi Jánosné 3 kor., Jancsó Sámuel (Tóvis) 2 kor., Tóth Sámuel 2 kor., Török Bertalan 2 kor., Török Bertalan 2 kor., dr. Winkler Albert 2 kor., Králík Vilmos 2 kor., Horváth Pál 2 kor., Bereczky Miksa 2 kor., Nagy Dániel 2 kor., Bakó Károly 1 kor., Kónya Albertné 1 kor., Gábré Árpádné 1 kor., Bedő Dénes 1 kor., Kovács Mihályné 60 fillér, Sera Dezső 40 fillér. Fogadják úgy a felülfizetők, valamint mindazok, a kik a sorsoláshoz szives adományaikkal járultak, s ez által az estély anyagi és erkölcsi sikerét biztosították, egyesületünk hála köszönetét! Zay János pénztáros, Szilágyi Farkas ellenőr, Jancsó Sándor prot. ügyeleti titkár.

— **A csuklás ellen.** Egy tanár a csuklás ellen eczetbe mártott csukrot ajánl. Kísérletei azt bizonyítják, hogy oly esetben is, amelyben a csuklás 4 óra hosszat tartott, ezen egyszerű eljárás után ugyiszólván rögtönösen megszűnt.

— **Világra szóló magyar találmány.** Köztudomásu, hogy az eddig használt falfestések, úgy a tartósság, mint a közegészség szempontjából tökéletlenek. Jobb hiányában azonban még ma is ezeket használjuk. Hazai szükségletünk fedezésére mintegy 20 millió korona értékű festékanyagot importálunk. Ezt a nagy importot redukálhatjuk a nulla-ra, ha szükségletünket a Lőrincz-féle szabadalmazott festékekkel pótoljuk, amelyet

14 évi kísérletezés és gyakorlati alkalmazás után legelső szaktekintélyek, mint Hausmann Alajos, Cserhádi Jenő műegyetemi tanárok, dr. Csáth Lajos közegészségügyi tanácsos, dr. Uhryk Nándor az orsz. tehelyda v. főorvosa, agészegtan-tanár, Hubert József műépítész, Dobiecsky József mérnök, a Magyar Jogvédő Egyesület igazgatója stb. előtt is kipróbált festékek minden követelményt teljesen kielégítenek. Ezzel a szabadalmazott festékekkel eszközölt festések, meszelések, díszítések vagy mintázatok a falakon, utcai homlokzatokon, símpák, sikosak, ennél fogva a port föl nem fogják; a felületre szilárdan rögződnek s nemcsak nem porlódnak, hanem szappanos vízzel moshatók. Száraz kefével is ki fényesíthetők, mely fény a lemosás után is maradandó. A felsorolt előnyei mellett a legnagyobb az, hogy ára egyenlő az eddig használt festékekkel. A festéksorozat bármilyen tárgy vagy felület (új vagy ócska fa, deszka, kerítés, vakolt, meszelt festett fal, kő, téglá, cserép, fész, fém, üveg stb.) festésére alkalmas. Takarékoskészségüknek fogva az eddig nélkülözhetlen előmeszelés, fal-lemosás, olajos beeresztés fölösleges. A Lőrincz-féle festékek az eddigi eljárás szerint használandók tetszés szerinti színben. Ezen festékeknek páratlan előnye közegészségügyi szempontból, hogy a falak belégzését nem gátolják és az időjárás hatásait követik. Ennek az új, páratlanul álló magyar szab. festéksorozatú anyagoknak előállítását és forgalombá hozatalát is czélozzák Kossuth Ferencz kereskedelmiügyi miniszternek iparfejlesztési — már elfogadott — törvényjavaslata, amely hivatva lesz szakiparunk minden ágát megerősíteni és a nagy külföldi behozatalt fokoztatni kiküszöbölni. Ezen szab. festékek nagybani gyártására a kormány támogatásával részvénytársaság van alakulóban 1.000.000 kor. alaptőkével 10.000 névre szóló 100 koronás névértékű részvény kibocsájtásával. A részvényjegyzési ivatek már szétküldötték az alapítók. Részvényeket jegyezni november hó 30-ig lehet a Belvárosi Takarékpénztár részvénytársaságnál Budapesten és az alapítók központi irodájában Budapest, Kerepesi-ut 17. szám.

— **Boreladások díjtalan közvetítése.** A „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete“ azon szép eredményen fölbuzdulva, amit tavaly bor-nyilvántartó lapjai által elérni szerencsés volt, az újabb kiadást elhatározta. Ebből kifolyólag legközelebb felhívást küld az összes egyesületi tagokhoz és tudatja velük, hogy bor-nyilvántartó lapjainak kibocsájtását még a tél beállta előtt megismétli, miért is ó- és új borkészletüket haladéktalanul jelentsék be az egyesület igazgatóságának. A „M. Sz. O. E.“ most is, éppúgy mint első alkalommal, a bor-nyilvántartó kimutatás kiadását hirdetni fogja a külföldi nagyobb szaklapokban, különösen Ausztriában, Németországban és Svájcban. Ez országok összes nagyobb kereskedőinek és vendéglőseinek még külön borjegyzéket is fog küldeni, ugyiszólván a magyar közvetítő cégeknek is. Misem természetesebb ezek után, hogy az a termelő, kinek a borai nagy reklámmal láttatnak el, könnyebben értékesítheti bórát, mint az, akinek neve ismeretlen a vevők előtt. A „M. Sz. O. E.“, hogy a termelőknek jobban kezére járjon, elhatározta, hogy nemcsak a régi, hanem az újonnan jelentkezők borait is — bejelentés esetén — nyilvántartja teljesen díjtalanul; tagsági díját mindössze évi 8 koronát pedig csak a jövő (1907.) évtől számítja. Ezen

kívül minden tag a rendes évi tagsági kedvezményekben részesül. Tagsági nyilatkozási lapok, alapszabályok, bor-nyilvántartó, bejelentő lapok kaphatók egy levelező lapon kifejezett kívánsalomra is a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete“ igazgatóságánál (Budapest, II., Üllői-ut 25. II. 11.)

— **Zenélők figyelmébe.** Zala Mór jóhírnevű zeneműkereskedése Budapest, VI. Teréz-körút 2. újonnan megjelent terjedelmes zeneműjegyzékét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldi.

— **Szerencse fölül.** Köztudomásu, hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyerési esélyeket nyújtja. Nagy nyeremények mellett számos kisebb nyeremények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsésjét. Ezer és ezer ember lett ily úton szegényből egyszerre gazdaggá. Huzás már november 22-én. Tegyen tehát szerencsekísérletet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss bankházában (Budapest, Kossuth Lajos-utca 13.) mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert Kiss szerencséje nagy!

— **A „Zenélő-Magyarország“** zongora és hegedű zeneműfolyóirat ma megjelent 323-ik füzeté a következő értékes zeneműtündöcségek tartalmazza: I. Rivfy Károly „Megkérdeztem a szívemet, tudna-e még szeretni“ szövegű hangulatos magyar nótáját. II. Jellow John W. „A fakir betét dalt“ Molnár Gyula és Sztójánovits Jenő a „Papa leánya“ a Népszínházban nagysikerrel előadott bohózatából. III. Lányi Ernő op. 156 „Capriccio“ című legújabb dallamos zongoraművét. Egy pompás zeneműfolyóirat, melynek minden egyes száma, szakavatott megválasztással, minden zenei válfajt föllel s meghozza mindenkinek a maga izléséhez megfelelő zenei újdonságot — mint ilyet — minden zongorázó figyelmébe melegen ajánlunk. Havonta két füzet, negyedéven 6 füzet 3 korona előfizetésért. Egyes szám és mutatófüzet 1 kor. Előfizetheti a most folyó IV. évfolyadra, valamint az előző évfolyamokra is — és kimerítő árjegyzéket az eddig megjelent 322 füzetéről ingyen és bérmentve kapni, „Zenélő-Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában, Budapest, VIII., József-körút 22.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagynyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részv. társ.

Se fáradság, se kiadás

nincs kimelve a Scott-féle Emulsió előállításához szükséges nyers anyagok vásárlásánál, csak azért, hogy valóban a legelső és legjobb minőségű csukamájolaj, valamint alfoszforosavas mesz és nátroum bízósított részünkre. Ezen kizárólag elsőosztályu anyagok műszaki gyakorlatosságot és szinte kiméletlen tisztaságot magában foglaló sajátos Scott-féle eljárás által dolgoztatnak fel és a készítmény nemcsak jó ízű és feltétlenül könnyen emészthető, hanem rendkívül hatásos és sokkal hatásosabb, mint a közönséges csukamájolaj. A gyógyszer összes eseteiben, legyen az akár testi, akár betegség következménye, akár felnőtt betegről, akár gyermekről van szó, a Scott-féle Emulsió mindenestre felülmulthatatlan erősítő szer.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „háton nagy csukahalat vivő halász“ vedjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldésével elleneben mintavál bérmentve szolgál: 208 1-

Dr. Budai Emil „városi gyógyszerháza“ Budapest, IV., Váci-utca 34/50.

≡ Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fillér. ≡ Kapható minden gyógyszerházaiban.

A háziasszony gondolkodásán mulik a család üdve, boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp-páter védjeggyel.

Az Orsz. Gazd. Miniszt. és Csékedésközp. pénztár ajánljuk jó indulatába.

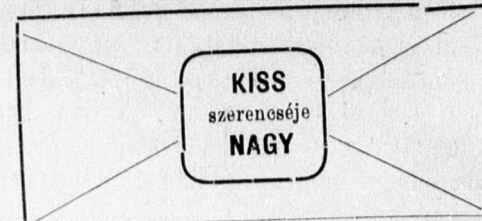
Immortense az az intézmény, a mely kértében. Biztosítva kezeléit ezen segélypénztárnál.

Hogy hívják? Mikor született? Nincs többé csalódás!

Szerencsését lepecsételve őrzi a KISS bankház! Mindenki megkapja a szerencse által neki szánt sorsjegyet! Fortuna segélyével minden név és születési év részére egy szerencseszámat helyeztünk el **pecsét alatt**, például:

a lepecsételt boríték elődala:

„János“
Születési év: 1877.

Használjuk fel az alkalmat. Fogadja lepecsételve szerencsését tőlünk. Írja meg nevét, születési évét és mi azonnal küldjük **pecsét alatt** az ön részére ellett szerencsesorsjegyet. Sok ezer család, mely bizalmával bennünket megtisztelt és a

„KISS szerencsésje NAGY“

jelmondas hiviéhez csatlakozott, nálunk lelta szerencsését; meritsen Ön is a Kiss bankház kiapadhatatlan szerencseforrásából, vegye át tőlünk szerencsésjének lepecsételt záloglevelét és gazdagság megjölét közel lesz Önhöz.

XIX. sorsjáték I. osztályának húzása már folyó évi november hó 22. és 23-án lesz. Az eső osztályu sorsjegyek árai: Egy nyolezad K. 150. Egy negyed K. 3.—. Egy fel K. 6.—. Egy egész K. 12.—.

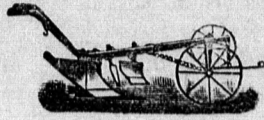
KISS KÁROLY és TÁRSA

magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCZA 3.
Fiókok: V., Váci-körút 5. sz. VII., Erzsébet-körút 22. sz.

<p>Requiny-féle római vértisztító-szörp</p> <p>páratlan szer minden bőrbajnál, bujakórtnál. Várbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.</p> <p>Nagy üveg 3 kor. 3 üveget 9 kor. utánvéttel küld:</p> <p>REQUINY ATTILA gyógyszerész. Budapest, VII., Kúli-ó Kerepesi út 24. A híres RÁKÓCZI GYOMORKESERŐ egyedüli készítője.</p> <p>Érdekes prospektus ingyen!</p>	<p>KÉSMÁRKI LENVÁSZON DAMÁST.</p> <p>áruk csak akkor valódiak.</p> <p>VALÓDI VÉDŐJEGET ECHT ZIPSER</p> <p>ha ezen védjeggyel vannak ellátva.</p>	<p>LEOPOLD GYULA</p> <p>hirdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41.</p> <p>VÉRZEGÉNSÉG, ETVÁGYTALANSÁG, IDEGESSÉG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a KRIEGNER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.</p> <p>Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.</p> <p>Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógytárakban. Postán küldi: KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kalvin-tér.</p>	<p>TUDOBÁJOSOKNAK</p> <p>és mindenkinek, aki köhög, rekedt, páratlan szolgálatot tesz a</p> <p>Balapi-féle hársfamezszörp</p> <p>Mintatveget 8 koronáért küld</p> <p>APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 64.</p>
<p>PLATSCHEK VILMOS</p> <p>elismert legolcsóbb, legszolidabb</p> <p>FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza</p> <p>Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).</p>	<p>A világot bámulatba ejti a</p> <p>Hammond írógép.</p> <p>Kizárólagos elárusítók:</p> <p>FARAGÓ TESTVÉREK</p> <p>Budapest, V., Arany János-u. 8.</p> <p>Kérjen mindenki prospektust!</p>	<p>BALASSA FÉLE UGORKATEJ</p> <p>Szőlő, májfol, patlanás, miltoszer, ráncok eltűnnek az arcáról a valódi angol</p> <p>szépitőszerelel való bekenés által.</p> <p>Egy üveg ára 2 korona. Hossz ugorlászappan 1 K, puder 1-20 K.</p> <p>Főszépitő: BALASSA KORNÉL gyógyserész Pest, Andrásy-út 47.</p>	
<p>KISS SZERENCSEJE NAGY</p> <p>VÁSÁROLJON CSAK KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET</p> <p>KISS KÁROLY és TÁRSA BUDAPEST KOSSUTH L. U. 13.</p>	<p>BABYMIRA-CRÉM</p> <p>legjobb szer kiütések, ótvár, ráncok, feldörzsölt és kipállott bőr gyógyítására.</p> <p>Egyedüli készítő:</p> <p>BRODJOVIN H. gyógyysz. ZÁGRÁB</p> <p>5 doboz ára bérn. 3 K 20 f., 10 doboz 5 K 80 f.</p> <p>A DREZDAI MOTORGYÁR</p> <p>részvénytársaság</p> <p>benzin-, gáz-, szilvógáz-motorai és benzín lokomobíllai szakkörökben elismert legjobbak az összes gyártmányok között.</p> <p>Vezér-kapitány: GELLÉRT IGNÁC és Tsa</p> <p>Budapest, VI., Teréz-körút 41.</p> <p>Prospektus ingyen.</p>	<p>Pacific</p> <p>TOJÁS KÉSZÍTMÉNY</p> <p>tojás-sárgája helyett használható a sütés és főzésnél.</p> <p>MAGY MEGTAKARÍTÁS.</p> <p>Kapható minden fűszerüzletben és drogeriában. Készítők:</p> <p>STROBENZ TESTVÉREK. R.-T.</p> <p>vegyészeti gyára, BUDAPEST.</p>	<p>„Zsorna“-féle NEPELEJTS védjeggyű férfi-nyakendő, kintű magyar Ipari PÁRIS SZÁLLODA</p> <p>Szállodás: Simon Pál</p> <p>Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.</p> <p>100 szoba 2-20 K-tól feljebb, kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdő, elegáns kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hatók felé.</p>

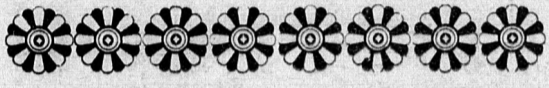
Hegyi János
múlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN.

Elvállalok mindennemű épület, mű- és géplakatos munkát, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyesengők, telefon és villámhárítók szak szerű szerelését. Varro gépek és kerékpárok javítását s gyári árban való újmanu beszerzését, vegre mindennemű gőzcsaplók, motorok, szivattyúk és szivattyuskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árakban való beszerzését. — Ajánlom a ga daközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan aczélféjű ekéimet és vasboróáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kieserélek, vagy kivánság szerint átalakítok. — Egyben értesitem a n. é. közönséget, hogy április hó 24-étől lakásom és műhelyemet Tóvis-utca 19. szám alá helyeztem át. Szakmámba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálok. Beesés pártfogást kér

kiváló tisztelettel

HEGYI JÁNOS,
múlakatos és gépjavitó műhelye
34 20—26

NAGY JENŐ
szájpád nélküli műfog-speczialista
KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

Készít szájpádnélküli természethűen szilárdan álló fogakat 16 koronáért. 88—104

Oh jaj!

Megfojt ez az atkozott köhögés.

217 8—26

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger

mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják s kitünő ízűek.
Doboza 1 kor. és 2 korona
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor“ gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Nagyenyeden kapható:

Novák István
Arany Csillag gyógyszer-tárban,
U. Kovács József
Bethlen Gábor gyógyszer-tárban.

Éljen

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

A NAGYENYEDENI

ÁLTALNÁOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 4 3/4% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f. B. 5% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f. C. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K. a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f. b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 80 f. D. 5 3/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.	a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f. b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f. c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f. E. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K. a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f. b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f. c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f. d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak házakra is adatnak; valamennyi kölcsön — az egyszerűminderkorra 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Nagyenyedi
Könyvnyomda
és Papíráru gyár részv.-társaság
Nagyenyed.

Dobozárugyár. Könyomda. Litografiai és vonalzó műintézet.

Mindennemű **DOBOZÁRUT** (Cartonnage) u. m. egyszerű és hajlított dobozokat gyógyszerészek, cukrászok, kereskedők és gyárosok részére kisebb árucikkek jutányos és czélszerű csomagolására olesó áron szállit.

Műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képes árjegyzékeket, levélpapirokat, falragaszokat, meghívókat, s mindennemű kereskedelmi és ipari nyomtatványokat, póstacsomagozimkéket, pecsétjegyeket, czimkéket, ragjelzékeket, porkapszulákat, papirzacskókat, kötözőpapirokat és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat készít könyv- és könyomdai, valamint dombornyomásban, olesó árban, szép és izléses kiállításban.

Köhögés!

Ki ide nem figyel, maga
ellen vétkezik!

**Kaiser
Caramell-cukorkái**
a három fenyővel!

Orvosiilag kipróbálva és ajánlva
rekedtség, katarrhus és köhögés
ellen.

4512 bizonyítvány igazolja,
hogy megtartja, amit ígér.
Csomagja 20 és 40 fillér.

Schiessl Károlynál,
Balászfalván.

73 17-32

Nagyenyedi kiegészítő takarékpénztár r.-i.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

Előnyös kölcsön ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jövedelmi pénzüzetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.

Időben kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5%, 6, 6 1/4% mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Betétet 4 1/2% kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

19 90-104

A napokban

jelenik meg a negyven-
hatodik évfolyamba
lépő

**KÖZHASZNU
NAGYENYEDI
Löcsey Sp. Lajos-féle
NAPTÁR
1907 évre.**

Leg-
olesőbb
Naptár.

Gazdag / tartalommal,
az erdélyrészi orszá-
gos vásárok pontos
kimutatásával és hasz-
nos tudnivalókkal.

Ára
csak
30 fillér.

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT. HOLD.

A legszebb gyümölcsfák.

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-alany
1 millió éleketes csemete.

Selaterfák • Diszserjek • Rozsák
Bogyogyümölcsök stb.

Kifogástalan szőlőoltványok.

1 1/2 millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai sima és
gyökerez szőlővesszők stb.

Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER ÉS TÁRSA, és AMBROSI M.

215 15-104

Csak SICULIA névvel ellátott üvegek valódiak.

A MÁLNÁSI „SICULIA” FORRÁS-VIZ

a sós savanyuvizek királya.

Sziklarétegeken át fűrt
ártézi forrás.

A gyomorégést rögtön megsűn-
tet. Páratlan étvágygerjesztő.
Azonnal ható különlegesség a
gége, tüdő, torok, gyomor, vese,
hólyaghurutos bántalmak ellen
Korányi, Kéthly, Tauszk, Rieg-
ler, Nuriésán József tanár urak
szakvéleményei a MÁLNÁSI „SICULIA”
forrást a kontinens legdúsabb
természetes alkalikus sós
savanyuvizének minősítik.

Magyarországi főraktár:
BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST, József-köut 37.
Kapható minden gyógyszerüzletben, drogéria és
fűszerkereskedésben. 242 6-20

Valódi francia színházi látcsövek

csekély havi

részletfizetésre!

AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED

Budapest, VI., Eötvös-utca 32.

Látcső-árjegyzék ingyen és bérmentve.